

Жаҳрий намозда имомнинг ортидан қироат қилиш мумкин эмаслиги | Ҳадис дарслари (316-дарс)

19:00 / 30.01.2025 2577

هَيَّعْهُ لَلْصَّوْمِ لَلْوَسْرِ فَلَخَّ أَنْكَ : لَأَقُوهُ هَلْ لِي ضَرَّتْ مَأْصِلِي نَبَّ دَابُّعٌ نَع
هَيَّعْتُ لِقَتْفٍ ، مَلَسَ وَهَيَّعْهُ لَلْصَّوْمِ لَلْوَسْرِ أَرْقَفَ رَجْفُ لَلْصَّوْمِ فِي مَلَسَ وَ
أَيَّادُهُ لَعْفَنَ ، مَعَنَ : أَنْ لُقُ : مُكْمَامٍ فَلَخَّ نُوْعَرَقَتْ مُكْلَعَل : لَأَقُوهُ عَرَفَ أَمَلَفُ ، هُوَ أَرْقُلُ
أَرْقِي مَلَّ نَمَلَةَ لَلْصَّوْمِ أَلَّ هُنَّ إِفْ ، بَاتِكُلَّ لَلْصَّوْمِ أَلَّ : لَأَقُوهُ لَلْوَسْرِ
نَسَلُ أْبَاحُصَّ أَوْرَ . أَوْب

Убода ибн Сомит розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васалламнинг орқаларида Бомдод намозида эдик. Бас, Расулulloх соллаллоху алайҳи васаллам қироат қилдилар, қироат бир оз оғир бўлди. Фориф бўлганларидан

сўнг:

«Эҳтимол, имомингиз ортида туриб, қироат қилаётгандирсиз?» дедилар. Биз:

«Ҳа, шундай қилмоқдамиз, эй Аллоҳнинг Расули», дедик. У зот:

«Фақат Китобнинг «Фотиҳа»сидан бошқада ундай қилманглар. Чунки ким уни ўқимаса, намози бўлмас», дедилар».

«Сунан» эгалари ривоят қилганлар.

Шарҳ: Демак, иқтидо қилувчиларнинг имом ортида туриб, қироат қилишлари имомнинг қироат қилишига халақит беради. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ушбу ва бошқа ҳадисларида имом ортида туриб, қироат қилишни ман қилганлар. Шу боис имомга иқтидо қилган киши қироат қилмаслиги керак бўлади.

Аммо иқтидо қилувчининг имом ортидан туриб, Фотиҳа сурасини қироат қилиши ёки қилмаслиги алоҳида масала бўлиб, бу ҳақда бир неча ҳадислар келган. Ана шу бир неча ҳадислардан бири ушбу ҳадисдир.

Унда: «Фотиҳа сурасидан бошқани ўқиманг. Чунки ким Фотиҳа сурасини ўқимаса, намози бўлмас», дейилмоқда.

Шунга биноан, Шофеъий мазҳабида «Имомнинг орқасида турган одам Фотиҳа сурасини ўқиши керак», дейилади.

Жумҳур уламолар эса, жумладан, Ҳанафий мазҳаби ҳам «Иқтидо қилувчи шахс имомнинг ортидан туриб, умуман, жумладан, Фотиҳа сурасини ҳам қироат қилмайди», дейдилар. Бу ижтиҳодларига бир қанча ҳадислар ичидан қуйидаги икки ҳадисни ҳам ҳужжат қилиб келтирадилар.

عَلَّصَ نَمَفَرَصُونَ مَلَسَ وَوَيْلَعُ هَلَلِ لِيَّ صَيَّبَنَّ لَانَّ نَعُ هَلَلِ يَضَرَّةَ رِيَّ بَأْنَع
لُوسَرَ أَيِّ مَعْنُ لُجَرَلِ أَقَفَ أَفَانُ مَكُنْمُ دَحَ أَيِّ عَمَّ أَرْقُ لَهَ لَأَقَفَ ءَأَرْقُ لِبِ أَيْ فِرَّجَ
لُوسَرَ عَمَّ ءَأَرْقُ لِنَعُ سَأَنَّ لِيَّ تَنَافَلِ أَقَ نَأَرْقُ لُغَزَانُ أَيِّ لَامُ لُوقُ أَيِّ نِيَّ لَأَقَ هَلَلِ
نِنُّ سَلِ أَبَاحُ صَأُ هَأَوْرَ تَأَوَّلُ صَلَّ نَمَهَ يَفِرَّجَ أَمَ يَفِرَّ هَلَلِ

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам ўзлари овоз чиқариб, қироат қилган намоздан бурилиб:

«Ҳозир мен билан бирга сиздан бирор киши қироат қилдими?» дедилар.

Бир киши:

«Ҳа, эй Аллоҳнинг Расули», деди.

У зот:

«Айтдим, нимага мен билан Қуръонни тортишиляпти, деб», дедилар. Бас, одамлар овоз чиқариб қироат қилинадиган намозларда Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васаллам билан бирга қироат қилишдан тўхтадилар».

«Сунан» эгалари ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифдан олинадиган фойдалар:

1. Агар имомнинг ортидан бирор киши қироат қилса, имомнинг қироат қилиши қийинлашиши.
2. Бундай ҳолни сезган имом қавмга танбеҳ бериши.
3. Қавмнинг ичидан хатога йўл қўйган одам дарҳол тан олиши.
4. Пайғамбаримиз соллalloҳу алайҳи васаллам ҳам бошқалар ортларида намозда туриб, қироат қилганида жазб бўлганлари.
5. Овоз чиқариб қироат қилинадиган намозда имомнинг ортидан қироат қилиш мумкин эмаслиги.
6. Пайғамбаримиз соллalloҳу алайҳи васалламнинг вақтларидаёқ кишилар аввал қироат қилган бўлсалар ҳам, шу ҳадисдан кейин қироат қилишдан тўхтаганликлари.

Жумҳур уламолар ушбу ҳадисни Шофеъийлар зиддига ҳужжат қилиб келтирадилар.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 4-жузи асосида тайёрланди.